

Vastaanottaja: Hallintovaliokunta

Asia: HE 124/2025

Aika: 12.11.2025 klo 11.15

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi

Kiitämme valiokuntaa lausuntopyynnöstä koskien sähköistä tiedoksiantoa. Asia on erityisen tärkeä vammaisille henkilöille saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Esitykseen on lisätty yhdenvertaisuuden kannalta tärkeitä asioita, kuten viranomaisen informointivelvollisuus ja kuvausta Digi- ja väestötietoviraston mahdollisuudesta digituen tarjoamiseen lakimuutoksen voimaantulon yhteydessä. Vammaisfoorumi pitää näitä ehdottoman tärkeitä. Neuvonnan ja tarvittavan digituen on myös toteuduttava käytännössä. Pidämme tärkeänä myös lisäystä jaksoon 4.2.2.1 muistisairauteen sairastuneiden huomioimisesta.

Erityisen tärkeänä pidämme täsmennyksiä, joita esitykseen on lausuntopalautteen johdosta tehty koskien toisen henkilön puolesta asiointia sekä vaikutuksia edunvalvonnassa oleviin henkilöihin. Näiden erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden asemaan tulee jatkossakin kiinnittää sähköisiä palveluja kehitettäessä huomiota, jotta heidän oikeusturvansa ja yhdenvertaisuutensa toteutuu, myös toimintakyvyn heikentyessä.

Vammaisfoorumi on tyytyväinen esitykseen lisäystä kohdasta 11.3., jossa esityksen vaikutuksia arvioidaan suhteessa YK:n vammaisyleissopimuksen vaatimuksiin. Esityksessä todetaan (s. 153) että ”joillakin vammaisilla henkilöillä valmiudet sähköiseen asiointiin ovat alemmat ja heille esityksen mukainen sähköinen tiedoksianto Suomi.fi-viestien kautta sopii heikosti.” Tästä syytä on erityisen tärkeää pitää huoli siitä, että tarjottavat palvelut ovat saavutettavia ja tarjolla on myös vaihtoehtoisia asiointitapoja niitä tarvitseville, kuten keväällä 2025 antamassamme [lausunnossa](#) totesimme.

Lähtökohtaisesti Vammaisfoorumi pitää digitaalisten palveluiden lisäämistä myönteisenä kehityksenä. Parhaimmillaan sähköiset palvelut ja asiointikanavat lisäävät vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia itsenäiseen asiointiin ja osallisuuteen. Se edellyttää kuitenkin sitä, että palvelut ovat saavutettavia ja että käytettävissä on riittävästi digitukea sitä tarvitseville. Palveluiden digitalisaatio tulee tehdä hallitusti siten, että se ei heikennä yhdenvertaisuutta. Tällä hetkellä huolta herättää useiden uudistusten samanaikaisuus ja erityisesti neuvontapalveluiden heikentäminen (mm. Digi- ja väestötietoviraston tehtäviin kuuluvan kansalaisneuvonnan yleisen neuvontapalvelun lakkauttaminen).

Neuvontapalveluja kehitettäessä on varmistettava neuvontaa antavan henkilöstön riittävä

osaaminen ja taito kohdata myös eri tavoin vammaisia ja sairaita ihmisiä, joilla on erilaisia toimintarajoitteita ja niistä johtuvia haasteita palveluiden käytössä.

Vammaisfoorumi ry

Maija Aatelo
Varapuheenjohtaja

Anni Kyröläinen
pääsihteeri
p. 045 217 4936
anni.kyrolainen@vammaisfoorumi.fi

[Vammaisfoorumi](#) on 29 valtakunnallisen vammaisjärjestön yhteistyöjärjestö, jonka tarkoituksena on YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan sopimuksen mukaisesti edistää vammaisten ihmisten yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisfoorumi edustaa jäsenjärjestöjensä kautta noin 223 000 vammaista ja pitkäaikaissairasta ihmistä.